

همشهری

صفحه آخر
برو به کار خودای واعظ این چه فریادست
مرافتاد دل از ره، تورا چه افتادست؟
حافظ

■ حضرت امیر المؤمنین علی؛ کسی که در برخورد با مردم از در الفت و محبت وارد شود، مردم دوستدار وی خواهند شد.

■ آذان ظهر: ۱۱:۵۳ ■ غروب آفتاب: ۱۷:۴۶
■ آذان مغرب: ۱۸:۰۴ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۰۲
■ آذان صبح فردا: ۴:۳۸ ■ طلوع آفتاب فردا: ۶:۰۱

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیر مسئول: عبدال... گنجی
■ مدیر: دانیال معمار

■ پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
■ تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

■ توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروزین
■ تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

■ چاپ: همشهری
■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (ج)، کوچه شهید سیدکمال فریثی، شماره ۱۴
■ کدپستی: ۱۹۶۶۶-۴۵۹۵۶
■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۵۱۵۴۴۶
■ تلفن: ۲۳۰۳۳۰۰۰، ۲۳۰۴۶۰۶۷

■ همشهری: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

گرینویچ

صعود خانوادگی اسپایدر من

آلن روبر، که به اسپایدرمن فرانسوی معروف است، این بار خود را به بارسلونا رسانده و بدون هیچ حمایت و پشتیبانی و فقط با دست‌های خالی از یک آسمانخراش در بارسلونا صعود کرده است. تا اینجا، هیچ اتفاق جدیدی نیفتاده و او مثل همیشه یک صعود جنجالی دیگر داشته است. اما این بار، ماجرا فرق می‌کند؛ آلن از پسر خودش هم در این صعود مرگبار رونمایی کرده و صعودشان، به صورت خانوادگی انجام شده است. آلن، پیش از صعود از برج ۱۴۴ متری به رویتز گفته بود که این بار حساسی نگران است، چون احساس می‌کند مسئولیت پسرش هم با اوست؛ «او ۳۴ ساله است و تصمیم با خودش است اما به هر حال من یک پدر هستم». پلیس بعد از صعود این دو، آنها را به پایین برج اسکورت کرد، دستگیرشان نکرد. پسر آلن، یک ارتشی سابق و یک ورزشکار حرفه‌ای است و گفته است که با دیدن فیلم‌های پدرش برای این کار آماده شده است.

کشف غافلگیر کننده تابوت

باستان‌شناسان در مصر، تا سال‌ها فکر می‌کردند دیگر چیزی برای اکتشاف در نزدیکی اطراف اهرام ثلاثه وجود ندارد. اما همچنان، برخی اکتشافات آنها را شگفت‌زده می‌کند. در یک مورد، به تازگی باستان‌شناسان تابوتی را کشف کرده‌اند که به گفته خودشان، پیدا شدن آن رویایی بوده است. این تابوت، نه از آن یکی از فراتنه که متعلق به خزانه‌دار رامسس دوم، قدرتمندترین فرعون مصر بوده است. این تابوت، مدتی پیش در حدود ۴۰ کیلومتری قاهره کشف شده و فیلم باز کردن آن در روز منتشر شده است. این تابوت هزاران سال زبر سن‌ها و در مقبره مخفی، به سکوت کامل بوده است. تیم باستان‌شناسی مصری، به صورت اتفاقی یک راهرو را در مقبره یک محوطه باستانی کشف و ۲ هفته شن‌برداری کرد تا سرانجام به محوطه این تابوت رسید.

کوسه در حیاط خانه!

سال‌هاست هر بار که یک توفان اقیانوسی به ایالت‌های ساحلی آمریکا می‌زند، این افسانه نقل می‌شود که مردم ماهی‌های کوسه‌ها را دیده‌اند که با سیلاب و توفان، به داخل شهرها آمده‌اند و در خیابان‌ها جولان می‌دهند. استقبال مردم از این اخبار زیاد است اما رسانه‌ها، این اخبار را مستحکم می‌کنند. ماجرا یک تغییر بزرگ کرده و این بار، انتشار فیلمی که به ظاهر شنا کردن یک کوسه در حیاط یک خانه در فلوریدا را نشان می‌دهد، حساسی خبرساز شده است. برخی خبرگزاری‌های بزرگ، مثل آسوشیئیدپرس به سراغ برخی کارشناسان رفته‌اند و به نقل از آنها، نوشته‌اند که این بار خبر وجود کوسه در حیاط خانه‌ها دیگر افسانه نیست و واقعا یک کوسه با سیلاب به مناطق مسکونی جنوب غربی فلوریدا آمده است. تأیید این خبر از سوی این خبرگزاری، میلیون‌ها انسانی را که سال‌ها چنین ادعاهایی را باور می‌کردند، حساسی بدون ربط باشته. آنها می‌گویند همه اخبار مشابه در این سال‌ها، درست بوده. اما ماجرا پیچیده‌تر از این است چون حالا برخی رسانه‌های حرفه‌ای دیگر مثل نیویورک تایمز، گزارش آسوشیئیدپرس را به چالش کشیده و گفته‌اند چیزی که در تصویر دیده می‌شود، نه یک کوسه که احتمالا زباله‌ای است که تیزی آن ملل دم کوسه است.

صنعت آلوده پوشاک

نگاه

وقتی به محیط‌زیست و آلاینده‌هایش فکر می‌کنیم، تصویر دودکش‌های قطور کارخانه‌ها، ریختن فاضلاب در رودخانه‌ها و در نهایت زباله‌های جامانده در طبیعت می‌آید جلوی چشم‌مان؛ چیزهایی که همیشه در تلویزیون و دیگر رسانه‌ها و حتی در واقعیت دیده‌ایم و افسوس خورده‌ایم که محیط‌زیستمان دارد از بین می‌رود. اما چیزی که شاید فکرش را هم نکنیم این است که صنعت مد و پوشاک بعد از نفت آلوده‌ترین صنعتی است که محیط‌زیست را به فنا می‌دهد.

بله همین لباس زبیا که کلی هم پول بابتش می‌دهیم، یکی از عوامل آلاینده زیست‌بوم ماست. شاید فکر کنید چطور ممکن است پوشاک آلاینده باشد؟ انطور که معاون آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست گفته، صنعت پوشاک علاوه بر مصرف زیاد آب برای تولید هس لباس، میزان بسیار بالایی آلاینده در محیط‌زیست را هم می‌کند که مخاطرات بسیاری را به همراه دارد. به‌عبارتی بیش از ۸ هزار ماده شیمیایی مفسر در این صنعت کاربرد دارند که مقصد نهایی تمام آنها جایی نیست جز خاک، آب‌های زیرزمینی و آب‌های جاری. همچنین حدود ۱۰ درصد از گازهای گلخانه‌ای در دنیا توسط صنعت پوشاک تولید می‌شود. بگذارید توضیح بیشتری بدهیم؛ همانطور که می‌دانید برای کشت پنبه نیاز به آب و حتی سمپاشی داریم. پنبه از جمله محصولاتی است که بیشترین نیاز آبی را دارد و برای مثال یک کیلو پنبه ۲۰ هزار لیتر آب مصرف می‌کند. علاوه بر اینکه کارشناسان

در بررسی ۲/۵ درصد از زمین‌های کشاورزی کشت پنبه متوجه شدند که از ۱۶ درصد آفت‌کش‌های جهان برای تولید پنبه استفاده می‌شود و کارگرهایی که سرزمین‌های پنبه مشغول فعالیت هستند، در تماس مستقیم با این سموم قرار دارند و حتی گاهی دچار اختلالات ژنتیک شده‌اند. در نگرانی پارچه‌ها هم اغلب از مواد شیمیایی استفاده می‌شود و پس از رنگ آمیزی پارچه‌ها آنها به سمت رودخانه‌ها و خاک رها و تبدیل به تهدیدی علیه سلامت انسان و سایر موجودات زنده می‌شود. از آن جایی که خیلی از رنگ‌های مورد استفاده در این صنعت ارگانیک نیستند و خواص صنعتی دارند، آلودگی زیادی را وارد طبیعت می‌کنند. ۲۰ درصد از مقدار کربن منتشر شده در جهان نیز از تولید پوشاک به‌وجود می‌آید و پس از تولید و استفاده از پوشاک‌ها که با صرف هزینه‌های زیست‌محیطی فراوان به بازار مصرف راه پیدا کرده‌اند، با حجم بسیار زیادی از پوشاک روبرو می‌شویم که حالا تبدیل به زباله شده‌اند و قابل تجزیه نیستند و طبیعت را با سیل انبوهی از آلودگی‌های تازه مواجه می‌کنند. بنابراین صنعت پوشاک از زمان تولید تا زمان پخش بین‌کاره‌ای شده، درست مثل یک نابودگر عمل می‌کند. قاعدتا این صنعت عظیم تعطیل بردار نیست و تنها راه مقابله با این همه آلودگی، تعیین ضوابط و مقررات محیط‌زیستی سخت و سخت و آموزش افرادی است که در این صنعت مشغول به کارند تا با راهکارهای زیست‌محیطی، از شدت این آلودگی‌ها بکاهند.

اول آخر

به وقت مهر / مدرسه پسرانه رازی - تهران ■ عکس: منا عادل

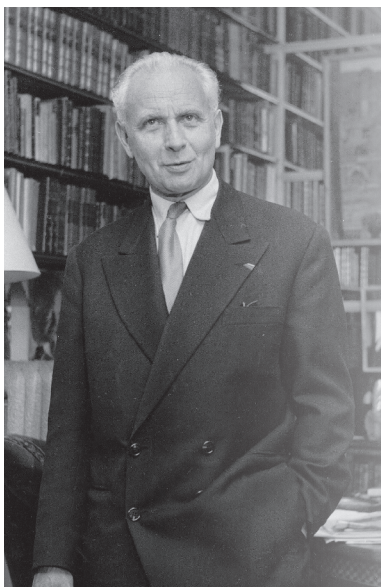
بچه‌ها را به مدرسه می‌فرستند تا یاد بگیرند که چگونه با محیط‌زیست برخورد کنند.

شاعر سورتالیست

تقویم/ سالروز

شعر فرافوق‌گرا از آزادی و شور و شوق خودانگیخته سخن می‌گفت. علاقه لویی به این مکتب سبب شد تا پزشکی را ترک کند و به کنگره نویسندگان انقلابی مسکو برود. بعد از مدتی لویی رسماً پیوندش با سورتالیسم را قطع و با اندره برتون هم‌خداحافظی کرد و سال ۱۹۵۷ جایزه «صلح‌لنین» را گرفت.

درست در همین سال‌ها بود که به‌الزا ترپوله-خاخرزن مایاکوفسکی، شاعر و درام‌نویس انقلابی روسی-آشنا شد و پس از ازدواج، بیشتر اشعارش را در باره او سرود. اشعار آراگون را می‌توان به ۲ مضمون اصلی مقاومت و عشق تقسیم کرد؛ اشعاری با مضامین انقلابی همچون کتاب «هفته مقدس» و شعرهایی که مضمونی عاشقانه دارند مانند کتاب «چشم‌های الزا». لویی پس از مرگ همسرش، به شکلی غیرمستقیم از عقاید و فعالیت‌های سیاسی خود فاصله گرفت و سرانجام در دسامبر ۱۹۸۲ در ۸۵ سالگی درگذشت. از کتاب‌های او که به فارسی ترجمه شده‌اند، می‌شود «نامه‌های تیریران شده»، «هفته مقدس» و «یادگار شهیدان» را اسم برد.

زندگی پدیا

رابطه تاریخی بلژیک با شکلات دست‌ساز و دست‌کنگویی‌ها

خیلی‌ها در دنیا، بلژیک را کشوری آرام و دوست‌داشتنی می‌دانند که به‌خاطر وافل و سبب‌زمینی سرخ‌کرده و شکلات‌های معر که دست‌ساز معروف است. اما در آفریقا، وقتی نام بلژیک و دست در کنار هم می‌آیند، یکی از تاریک‌ترین دوران تاریخ بشر پیش روی چشم مردم رنج‌کشیده این قاره رزه می‌رود.

سلطه ظالمانه بلژیک بر بخش‌هایی از آفریقا و به‌خصوص کنگو در ۲ قرن گذشته، یکی از سیاه‌ترین دوره‌های تاریخ بشر را رقم زده است. نماد آن سال‌های وحشت و مرگ، قطع گسترده دست مردم بی‌گناه بوده است. به این بخش از تاریخ استعمار آفریقا توسط افریقاییان، چندان پرداخته نمی‌شود و گاه‌گاهی دوباره مطرح می‌شود. موضوع قطع دست مردم کنگو، این بار توسط یک حساب در تویتر که رنج مردم آفریقا در دوران استعمار اروپاییان را بازنشر می‌کند دوباره مورد توجه قرار گرفته و بسیاری را با این جنایت هولناک آشنا کرده است. این حساب تویتری، عکسی از قربانیان کنگویی تولید لاستیک طبیعی را در کنار شکلات‌های بلژیکی که به صورت دست‌ساز تولید شده‌اند گذاشته و این ایده را مطرح کرده است که تولید این شکلات‌ها به این شکل، نمی‌تواند چندان اخلاقی و بدون ربط باشته.

کنگویی‌ها، بزرگ‌ترین قربانی استعمار بلژیک در آفریقا بوده‌اند و در دوره‌ای نسبتاً طولانی، چنان‌که سلطه بلژیک ضربه خوردند

قطع دست کنگویی‌ها، به‌خاطر سودجویی و طمع تمام‌نشدنی بلژیکی‌ها در تولید لاستیک طبیعی بوده است. بلژیک در دوران لئوپولد دوم پادشاه بدنام این کشور، به قدرتی استعماری در آفریقا تبدیل شد و یادآوری رفتارهای سبانه حکومت او، هنوز تن و بسند آفریقایی‌ها را می‌لرزاند. منابع تاریخی، با احتیاط از قتل و کشتار و مرگ ۱۰ میلیون کنگویی در دوران استعمار بلژیک در این کشور خبر داده‌اند. برخی منابع، این تعداد را حتی بیشتر هم خوانده‌اند. کنگو، از روزی که لئوپولد دوم در سال ۱۸۶۵ پادشاه بلژیک شد زیر سلطه بروکسل قرار داشت و تازه در سال ۱۹۰۸، یک سال قبل از مرگ لئوپولد، از سلطه مستقیم استعمارگران بلژیکی رها شد. در این سال‌ها، اروپا تشنه محصول لاستیک طبیعی بود و کنگو، از بخت بد مردم این کشور، دارای درخت‌های طبیعی تولید لاستیک بود. استعمارگران بلژیک، به دستور لئوپولد، قانونی را وضع کردند که هر شخصی بالغ در مناطقی که درخت لاستیک در آن وجود دارد، باید روزانه سهمیه مشخصی از این محصول را به نظایمان بلژیکی تحویل بدهد. سزای سربچی از این قانون، قطع دست افراد بود. و به همین خاطر، بخش زیادی از مردم دستشان را به بی‌رحمانه‌ترین شکل از دست می‌دادند. کنگویی‌ها، چنان از این برخورد وحشیانه زخم خورده‌اند که حتی همین حالا هم از آن رنج می‌برند و خاطرات آن دوران سیاه، همچنان با آنها زندگی می‌کند.

باشگاه نویسندگان

پاییز نقاشی تارستگاری

شهنام صفاجو
روزنامه‌نگار

پاییز، گشتن از حالی‌ست تا به ربیع جان برسی. این زردی گذر است و آفتاب از سر من میل‌نگیرد به زوال (فرخی سیستانی)

پاییز، عزیز هنر است و هنرمند نقاش، دُرْدانه آن تا در این مکاشفه به نقش خود اندر شود. در آفرینش هنر روی بوم سپید، نقاشان زیادی از زرد پاییزی نقش گرفتند تا چکامه عشق و حیات بساریند. از جمله لو گشتل (۱۹۴۱-۱۸۸۱) نقاش هلندی و از پیشروان جنبش اوانگارد که به سبک آینده‌گرایی (Futurism) پایبند بود و از احوال حال، به‌ورای آن می‌نگریست. تابلوی «درخت پاییزی» Autumn Tree او به مفهوم تعالی نور در یک روز مه‌آلود پاییزی است. نگاه تیز گشتل پُر از نقاط رنگی و خطوط در هم تنیده است، اما آنچه به چشم می‌آید، سر برآوردن درخت زردی است که باید فرو بریزد، اما روی خط عمودی تقای طالع دارد تا با کنار زدن آسمانی که بسان دیواری رنگ شده، به رستگاری برسد.

تابلوی «هرگ‌های پاییزی» Autumn Leaves سر جان اورت میله (۱۸۹۶-۱۸۲۹) بریتانیایی نیز در بطن خود داستانی پُر از زیبایی‌های زندگی و زوال نیستی دارد؛ دخترانی که با همه خوشرویی و جوانی خود روی شیب تند برگ‌های زرد، یک‌گرمگ و میش نقاشی شده را توصیف می‌کنند.

پاییز به مثابه سوسزه، غم‌انگیزترین واژه‌ای است که طبیعت را به پایان می‌برد و حاصل آن، صبح مه‌آلود و خنکای هوا و بوی دود ناشی از سوختن نامرئی برگ‌های زرد و قرمز، به سبک باغ خانوادگی سر جان میله است. شعله‌وری این برگ‌های پاییزی آغاز ویرانی نیست، بلکه حسبی موقر و مقدس دارد؛ حتی اگر این ۴ دختر با حالتی غمگین به نمایندگی از زمین، در تدارک خداحافظی با سرشت دیرپای جهان بایستند.

بوک مارک

سه روز و یک زندگی

او بین افکار آزادهنده و تخلیخ دیوار بلند و ضخیمی بنا کرده بود که تنها مسائل دلشوره‌آوری می‌توانستند از عبور و قوانین نقض‌نشده‌اش بر طرف‌شان کند. «بالاخره درست می‌شود» این عبارت را خیلی دوست داشت. معنی‌اش این بود که زندگی همچنان به مسیرش ادامه می‌دهد، اما نه انطور که هست بلکه انطور که ما می‌خواهیم. همه چیز تنها به خواست ما بستگی دارد، نباید بی‌جهت به گرفتاری‌ها بهما داد، بهترین کار این است که آنها را نادیده بگیریم. این روش همیشه برای او کارساز بود و تمام زندگی‌اش بر کارآمدی این روش گواهی می‌داد.

دیالوگ

فیلمی کوتاه درباره عشق

کریستوف کیشوفسکی - چرا آدم‌اگریه می‌کنی؟ تو نمی‌دونی؟ تو هیچ‌وقت گریه نکردی؟

+ فقط به بار خیلی وقت پیش.
- وقتی که اوناولت کردن رفتن؟
+ مردم به دلایل مختلفی گریه می‌کنن. وقتی کسی می‌میره، وقتی تنها می‌شن، وقتی که دیگه تحمل ندارن...
- تحمل چیو؟
+ تحمل زندگی کردنو، وقتی که دردمی‌کنش...
- میشه بر درد غلبه کرد؟
+ به بار ما تین دندون درد داشت، اتوروز به برق و صبر کرد، بعد اونو گذاشت روی شونش و دندون درشو فراموش کرد.

آخر مصور

■ کتاب و روشنائی / اثر: گوروز دوگان